

Rovviltnemnda i region 7

Saksb.: Øyvind Skogstad
e-post: fmnooys@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 68
Vår ref: 2017/153
Deres ref:
Vår dato: 28.09.2017
Deres dato:
Arkivkode: 434.11

Saksframlegg - møte 4/2017 i Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 30/2017 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 4/2017 slik den foreligger.

Sak 31/2016 Godkjenning av protokoll fra møte 3/2017, samt to ekstra møter i juni/juli/august

Utkast til protokoll fra møte 3/2017, samt to ekstra møter i juni/juli/august er publisert på nemndas nettside. De er også lagt ved saken (vedlegg 1, 2 og 3).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokollen fra møte 3/2017, samt to ekstra møter i juni/juli/august slik de foreligger.

Sak 32/2017 Kvote for jakt på gaupe i Nordland 2018

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland i 2018 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Rovviltnemnda i Nordland anbefaler at det åpnes for jakt på totalt 6 gauper med en hunndyrkvote på totalt 3 voksne hunndyr. Rovviltnemnda anbefaler at kvota fordeles som følger:

Alternativ 1:

1. Det åpnes for kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen.
2. For fastlandsområdet nord for Rombaken inngår kvote for region 8 i samsvar med samarbeidsavtale mellom region 7 og 8.
3. For resten av Nordland settes kvoten til totalt 6 gauper, hvorav maksimalt 3 hunner over ett år. Kvoten fordeles som følger til områder:
 - a) Hele Hamarøy kommune og Tysfjord kommune sør for Tysfjorden – kvote på 1 gaupe.
 - b) Hele Saltdal kommune og Bodø kommune sør for Saltenfjorden/Skjærstadfjorden – kvote på 1 gaupe.
 - c) Rana kommune – kvote på 1 gaupe.
 - d) Hattfjelldal kommune – kvote på 1 gaupe.

Samlet hunndyrkvote for område a-d: 2 hunngauper over ett år. For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til 28. februar for område a-d. De tiltak som er mulige for å unngå felling av familiegrupper i denne periode, skal være iverksatt.

- 4. Bindal vest for Åbjøra – kvote på 1 gaupe. Ingen begrensning på felling av hunndyr eller familiegrupper.*
- 5. Ett fritt dyr til fordeling så lenge det gjenstår dyr på hunndyrkvota. Fylkesmannen i Nordland kan fordele dette under jakta til områder med særlige tapsutfordringer.*

Alternativ 2:

- 1. Det åpnes for kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen.*
- 2. For fastlandsområdet nord for Rombaken inngår kvote for region 8 i samsvar med samarbeidsavtale mellom region 7 og 8.*
- 3. For resten av Nordland, settes kvoten til totalt 6 gauper, hvorav maksimalt 3 hunner over ett år. Kvoten fordeles som følger til områder:*
 - a) Sørfold, Hamarøy, Tysfjord og Ballangen kommuner – kvote på 1 gaupe.*
 - b) Hele Saltdal kommune, hele Beiarn kommune og Bodø kommune sør for Saltenfjorden/Skjærstadjorden – kvote på 1 gaupe.*
 - c) Leirfjord, Rana og Hemnes kommuner – kvote på 1 gaupe.*
 - d) Vefsn, Grane og Hattfjelldal kommuner – kvote på 1 gaupe.*

Samlet hunndyrkvote for område a-d: 2 hunngauper over ett år. For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til 28. februar for område a-d. De tiltak som er mulige for å unngå felling av familiegrupper i denne periode, skal være iverksatt.

- 4. Bindal vest for Åbjøra – kvote på 1 gaupe. Ingen begrensning på felling av hunndyr eller familiegrupper.*
- 5. Ett fritt dyr til fordeling så lenge det gjenstår dyr på hunndyrkvota. Fylkesmannen i Nordland kan fordele dette under jakta til områder med særlige tapsutfordringer.*

Etter rovviltforskrifta §§ 7 og 11 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for gaupe i regionen. Nemndas myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskrifta § 7 første ledd. I tilfeller hvor nemnda ikke har denne myndigheten, er den lagt til Miljødirektoratet.

Siste data for gaupe fra Nasjonalt overvåkingsprogram finnes i NINA Rapport 1370 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017*. Det framgår av denne rapporten at det er beregnet i gjennomsnitt 6 familiegrupper av gaupe i Nordland de siste tre årene.

Bestandsmålet for region 7 – Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe. Ut fra gjeldende regelverk og siste opplysninger om gaupe i Nordland vurderer Fylkesmannen at myndigheten til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i Nordland ligger hos Miljødirektoratet.

I gjeldende forvaltningsplan er det fastsatt følgende forvaltningsprinsipper for gaupe:

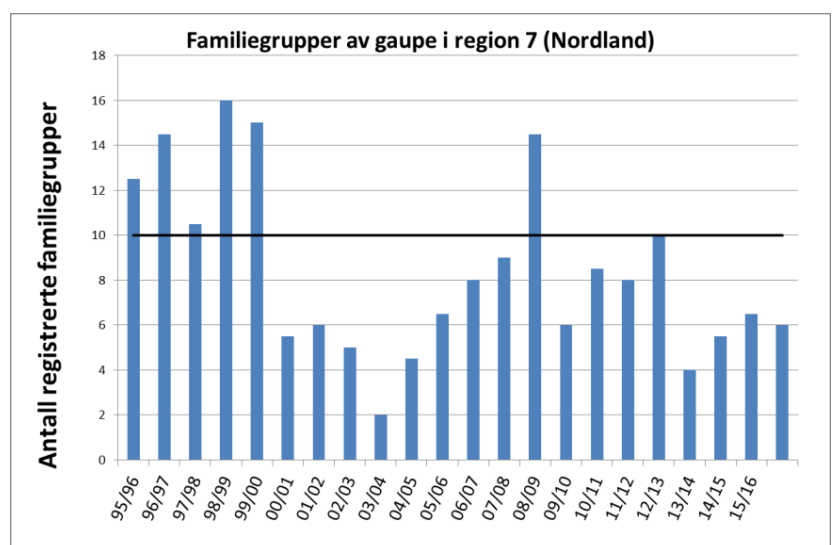
- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.3. *Byrdefordeling: Det skal legges stor vekt på at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Ingen reinbeitedistrikt skal ha mer enn to familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke ha mer enn en familiegruppe per år. Med små distrikt menes i denne sammenhengen: Skjomen, Frostisen, Duokta, Balvatn, Hestmannen/Strandtindene, Ildgruben og Byrkije. Prinsippet om byrdefordeling forutsetter at det åpnes for kvotejakt, selv om det bidrar til at det tar lengre tid før bestandsmålene nås.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelige tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Fylkesmannen vurderer at Rovviltnemnda bør sende en anbefaling til Miljødirektoratet om en begrenset kvotejakt på gaupe, i samsvar med gjeldende forvaltningsplan. Det framgår av rovviltforliket av 17. juni 2011 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt, også når nemndene ikke har beslutningsmyndighet i saken.

Klima- og miljødepartementet har fastsatt instruks om tidsfrister knyttet til felling av rovvilt, hvor det blant annet framgår at vedtak om kvotejakt og lisensfelling skal fastsettes senest 3 måneder før jakt- eller fellingsstart. Det innebærer at kvote for jakt på gaupe må fastsettes senest 1. november. Evt. anbefaling fra nemnda må da nødvendigvis oversendes til Miljødirektoratet før dette.

Bestandsregistreringene av gaupe viser forholdsvis store svingninger i bestanden i Nordland. Siden år 2000 har registrert antall familiegrupper imidlertid ligget under bestandsmålet for Nordland alle år unntatt i 2009 og 2013. Sist vinter ble det registrert 6 familiegrupper.

Antall godkjente familiegrupper av gaupe i Nordland 1995-2017. Bestandsmålet er vist med sort linje. Kilde: Rovdata.

Registrert gaupebestand har vært under bestandsmålet de siste fem årene, og forvaltningen må derfor legge opp til en bestandsvekst for å nå bestandsmålet. NINAs prognoser viser at det i Nordland er 91 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet før jakta i 2017 (NINA Rapport 1370).

Gaupe sammen med jerv den rovviltarten som forårsaker størst tap av sau og rein i Nordland (se tabellene nedenfor). Erstatningsoppkjørene for sau og rein drept av fredet rovvilt viser at tapene til gaupe har gått noe ned de siste årene. Det er imidlertid fortsatt betydelige tap av både sau og rein til gaupe i flere områder i fylket. Fylkesmannen vurderer at spor registrert i Rovbase og Skandobs, og meldinger fra aktive jaktmiljø i fylket, tyder på at gaupebestanden er i noe vekst i flere områder i fylket.

Fylkesmannen vurderer at det bør felles et begrenset antall gauper i fylket for å balansere hensynet til bestandsvekst og hensynet til tapsreduksjon. Gaupebestanden er spredt over store deler av fastlandet. Det samme er skadebildet for sau og rein. Fylkesmannen legger fram to forslag for nemnda; ett hvor kvota er fordelt på forholdsvis store fellingsområder og ett med mer konkret styring av kvota. Store fellingsområder gjør at flere områder med skadeproblematikk får mulighet til å felle gaupe, men innebærer en «førstemann-til-mølla» tildeling hvor man også risikerer at det kan felles gaupe som i begrenset grad bidrar til reduserte tap. Mindre størrelse på fellingsområdene gir mer konkret styring av kvota til utvalgte områder hvor det er skadeproblematikk. Men det innebærer også at flere andre områder som opplever tap, ikke blir prioritert for uttak.

I forvaltningsplanen står det at «utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt». Fylkesmannen anbefaler at dette i praksis gjennomføres som tidligere ved at Lofoten og Vesterålen får kvotefri jakt. Å åpne for kvotefri jakt på alle andre små og større øyer langs kysten kompliserer det praktiske med å lage kart over fellingsområder, samt at eventuelle gauper som streifer ut på slike øyer har sine hovedleveområder på fastlandet og det er da naturlig at øyene inngår eventuelle tilgrensende fellingsområder på fastlandet.

Påviste tap (kadaverobduksjon), erstatningskrav og erstattede tap av sau og lam til gaupe siste fem år. Kilde: Rovbase.

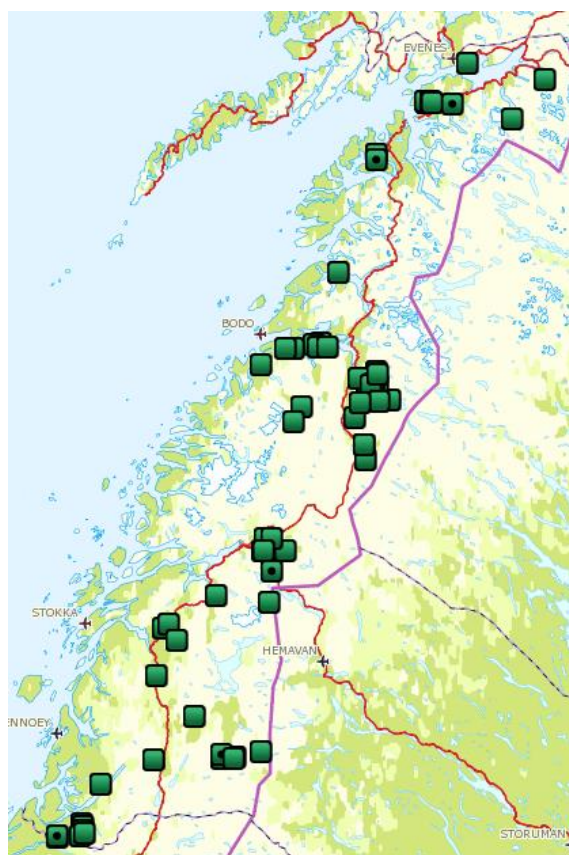
År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstatningskrav gaupe	Erstattet til gaupe
2013	58	7949	4286	2614	1240
2014	24	6834	3678	2152	749
2015	49	5636	2873	2052	889
2016	39	5035	2458	1981	776
2017 (foreløpige tall)	19				

Påviste tap (kadaverobduksjon), erstatningskrav og erstattede tap til gaupe siste fem reindriftsår i Nordland. Kilde: Rovbase.

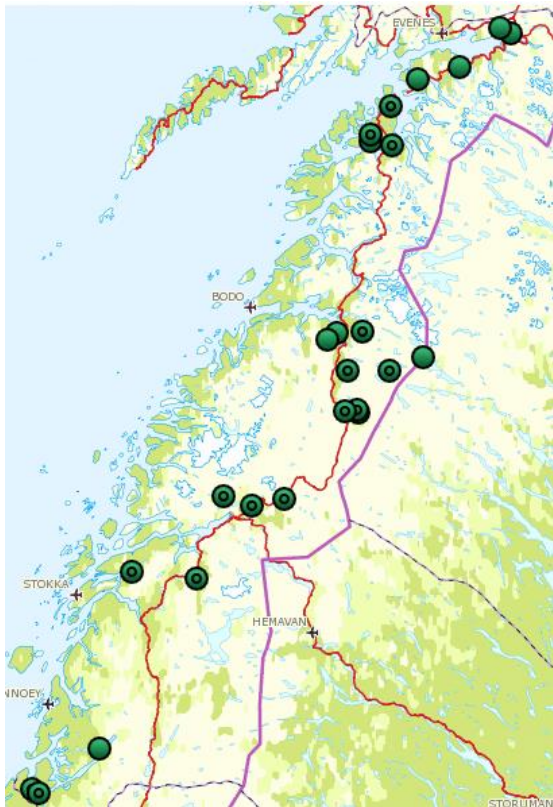
År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstattet til gaupe
12/13	92	7181	3539	1392
13/14	52	6644	3100	1186
14/15	47	6459	2895	1077
15/16	104	6809	3163	1108
16/17 (foreløpige tall)	83	7177	3026	999

19 påviste tap av sau og lam til gaupe sommeren 2017. Dette er betydelig færre tap enn tidligere år. Saltdal utpeker seg med en konsentrasjon av tap i et begrenset område. Kilde: Rovbase.

62 påviste tap av rein til gaupe siden 1. januar 2017. Tapene er spredt over store deler av fylket, i all hovedsak i vinterbeiteområdene til de ulike distriktene. Kilde: Rovbase.

Påviste spor av gaupe registrert i Rovbase i perioden 01.10.2016 - 26.09.2017. Prikker med sirkler inni er spor etter familiegupper, de andre er enslige gauper. Kilde: Rovbase.

Skutte gauper vinteren 2017; 5 på kvotejakt og 1 på skadefelling (Evenes). Kilde: Rovbase.

109 meldinger om gaupe lagt inn i Skandobs i perioden 01.10.2016 - 26.09.2017. De fleste av disse er ikke verifiserte observasjoner. Kilde: Skandobs.

Sak 33/2017 Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland

Klima- og miljødepartementet skriver i brev av 19.09.2017 (vedlegg 4) at det er klare mangler i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, og at de derfor ser det som nødvendig at det gjøres endringer i denne. De ber rovviltnemnda gjennomgå forvaltningsplanen på nytt, og i denne prosessen utbedre følgende punkter:

- Forvaltningsplanen skal bringes i tråd med gjeldende regelverk.
- Arealdifferensieringen skal være egnet til å ivareta de nasjonale bestandsmålene for rovvilt som er satt for regionen.
- Forvaltningsplanen skal bidra til å skape forutsigbarhet, både for beitenæringene og med tanke på å oppnå nasjonale bestandsmål for regionen.
- Politikk for å endre gjeldende regelverk skal ikke forankres i forvaltningsplanen.

I sak 19/2017 ba nemnda om at sekretariatet skulle arbeide videre med framtidig forvaltning av bjørn i Nordland. Med de nye føringene fra KLD, anbefaler vi at nemnda drøfter veien videre for hele forvaltningsplanen, inkl. utredning av aktuelle bjørneområder. Saken legges fram uten innstilling.

Sak 34/2017 Drøftinger/ orienteringer/ referatsaker

a) Orientering om lisensfelling på jerv 2017/2018

Orientering legges fram i møte, v/ FMNO.

b) Orientering om beitesesongen 2017 for sau

Orientering legges fram i møte, v/ FMNO.

c) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

[Kinberg, J. og Swenson, J. 2017. Björnstammens storlek i Norrbottens län 2016. Rapport 2017-3 fra det Skandinaviske bjørneprojektet.](#)

[Krange, O. m.fl. 2017. Nordmenns holdninger til store rovdyr - endringer fra 2010 til 2017. - NINA Rapport 1386.](#)

[Tovmo, M. m.fl. 2017. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017. NINA Rapport 1370.](#)

[Zetterberg, A. og Tovmo, M. 2017. Bestandsovervåking av gaupe i 2017 \(revidert utgave\). Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Nr 2 2017.](#)

d) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen

Vedtaket dato	Område	Hva
06.06.2017	Ballangen kommune	Ekstraordinært tilsyn
10.07.2017	Saltdal kommune	Skadefelling gaupe
18.07.2017	Ballangen kommune	Ekstraordinært tilsyn

e) Brev til nemnda

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
01.06.2017	Mdir	Byrkije RBD	Rovviltnemnda	Avslag på søknad om uttak av jerv
01.06.2017	Mdir	Rovviltnemnda m.fl.		Kvotefor betinget skadefelling av gaupe og bjørn 2017/2018
01.06.2017	Mdir	Rovviltnemnda		Skadefelling av jerv i deler av Saltfjellet RBD
01.06.2017	Mdir	Rovviltnemnda		Skadefelling av jerv i Bodø kommune
17.08.2017	Mdir	Rovviltnemnda m.fl.		Kvotefor lisensfelling av brunbjørn i 2017 - region 5, 6, 7 og 8
07.09.2017	Mdir	KLD	Rovviltnemnda	Klage på vedtak om lisensfelling av jerv i region 7 i 2017-2018 - faglig tilråding
19.09.2017	KLD	NOAH	Rovviltnemnda	Avgjørelse av klage på kvotefor lisensfelling av jerv i rovviltregion 7 i 2017-2018
19.09.2017	KLD	Rovviltnemnda		Forvaltningsplan for rovvilt i region 7 - Nordland

Sak 35/2017 Eventuelt

Ingen eventuellsaker er mottatt ved utsendelse av saksframlegg.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

John Kosmo (e.f.)
Konst. landbruks- og reindriftsdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1. Protokoll fra møte 3/2017
2. Protokoll fra ekstra møte i juni 2017
3. Protokoll fra ekstra møte i juli/august 2017
4. Brev av 19.09.2017 fra KLD om forvaltningsplan for rovvilt i region 7
5. Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen
6. Brev til nemnda